

РУСКИ НОВИНИ

ЗА РУСИНОХ У КРАЉОВИНИ СХС

Виходза раз у тижню.

Цена на цали рок 100 Динари.

На 1/2 рока 50 Динари.

За Америку 4 долари на рок.

Рукониси и други писма треба

посилац на адресу:

„РУСКИ НОВИНИ“ НОВИ САД
Бојовићева улица број 2.

Претплату на РУСКЕ - НАРОДНЕ
ПРОСВИТНЕ ДРУЖТВО. РУСКИ
КРСТУР (Бачка).

Рок VI

Нови Сад, пятък 4. Октобра 1929.

Ч. 35 (243)

Јак очувац своју народносц?

2.) Народни звичаї.

Наш народ принесе зос
својого старого краю, и
својо народни обичаї.

Красни то звичаї, але на
жалъ муши ше признац, же
доктори препадаю.

Чи не красни звичаї на кра-
чун, вельку ноц, на свадз-
бох, на хованку и т. д.

И то мушиме патриц за-
чувац од препацци, бо треба
паметац, же ше у нар. о-
бичаїох опатра душа на-
родна.

Чувайме их, попомиме ше
з нїма, давигайме их дзе
можиме, не дайме им пре-
пацнуц, бо то наша сятиня.

Трѣца осебина народна су:

3.) Народни писнї.

Сербски и хорватски па-
род у дньох своей найвек-
шей неволї брал гушлї и
шпивал, душа му плакала
а вон шпивал, кед даяки
шлели старец грал нар. шпи-
ванки шицки ше около ньо-
го позберали и слухали
писню як даяку казань, —
то за нїх була сятиня.

И тота нар. писня отри-
мала свідомосц у народу.
Чи ше и нам шерцо не на-
цольнело з радосцу, кед зме
зос пиколох приходзели до-
му, и печерами док меша-
чок плївал по небе, слуша-
ли руски шпив даячатох
цо го приношел гу нам ви-
трик дагдзє з конца вала-
ла? Повеце, чи не потрес-
ле вашу душу даяке миле
чувствиє, чи сцє ше не о

сетели цєнлївни, блїши
дожови и рускому народу?

Тота руска писня нас
давигала, бодрела, ми бу-
ли пишни з ню — бо бу-
ла наша.

Кажди од нас видзел и
видви, же и писня важна за
отримац нар. свідомосци.
И баш за то як нам бу-
ло скорей мило док ше шпи-
вало руски, так нам тераз
жалъ, чєшко при шерцу,
кед чуємо наше, руски давиг-
чати як шпиваю вецєй лю-
цки шпиванки як својо. Гор-
ка то правда, а ипак є правда.

Чи ше будзєме мочи от-
римац кед својо одручимє,
а люцке (на поли) прила-
пимє? О чєшко тому наро-
ду, дзе ше уж так ставє.

Јак дакле очувац тоти
шпиванки за младеж. Ма-
ме их вельо и красни. Ма-
ме и людзох, хтори ше ро-
зумя до нотох, хтори су
тєльо музикални, же буду
мочи позберац гєвти новти
цо знаю, написац их на па-
пер. Так кед зроби єден, дру-
ги, трѣци наабєра ше того
вельо, а тота работа шиц-
ких вида ше у єдней кнїж-
ки. Видаме тоту кнїжку, и
даме каждому рускому учи-
тєльови до рук' най учи
младеж шпивац својо, а не
люцке.

Дайме младежи най опи-
ваю руски писнї, бо кед
полюбля руски писнї — як
дзєци; буду любци и рус-
ки народ — як людзє.

кукурици як до тераз. О
цени не може ше ише нїч
повєсц бо то завиши од
цени жита.

Спадул балон. При
Лепоглави у Хорватскей
спаднул єден военски ба-
лон, у котрим шїкого не
було, але ше у нїм видзели
цолїди крєни. Апарати ука-
зовали, же ше балон дзвиг-
гол до 5000 метри високо.
Видно, же балон походзи з
Францускей а випатра, же
го витор занєс аж до на-
ших крайох.

**Школярох у Београ-
ду** того року єст 10.776,
цо лєм ходзи до основних
школох. По тим видно уж
як ше житєлє мпожа.

Препацла банка. Був-
ша радичевска „Селячка
Банка“ препацла як цо пре-
пацла и шицки гавзовски
органїзацїи, котри Радич
дарав основал. Вєлї землє-
дїлци, котри свој пєнеж
тримали у тей банки на-
страдали. Причина банкруту
єст неспособност управї.

**Мєсто жита предал
кромплї.** Фирма „Продук-
тика“ з Панчева купела од
гавди Настича у Вершецу
4 вагони жита и посидали
ше, же Настич достанє пє-
неж пакєди укаже потвер-
дзєнє, же жито придал до
вагону. Настич немал жита
та послап два мєхи кромплї
и фалсификовал Унутницу
на жито. Фирма му випла-
цєла 42.000 дин. а не па-
трєла на унутницу. Аж кед
о два днї пришлї кромплї,
видзели у Панчеву, же су
спревєдзєни. Настич сцєкол
до Румунїи, але го полиция
цлєпєла и придала нашим
цлєцєм.

Цо сцєлї комунистї.

Полиция, котра винашла у
последни часи нецєй кому-
нистичних органїзацїиох,
утвєрдзєла, же воли сцєли
оплячкац держ. пошту у
Бєограду тєди кед було у
цєй найвєцєй пєнежки. Прєто
поли були у спорозуму зос
даєднима званицїкми на
пошти, котри тиж полєпани.

**Нови закон о школ-
ских кнїжках.** Министе-
рня просвити видала закон,
по котрим шицки школски
кнїжки муша ше штампав
у державних штампариїох.
Писатєл, чия ше кнїжка
примє на конкурсу будзє
наградзєни, а штампавє и
хасєл од кнїжки припада
держави.

Правєл ше як калїка.

У Винковцох полиция вла-
нєла жєбрака, котри рачко-
вал и так жєбрал. Кед го
дохторе прєпатрєли указа-
ло ше, же вон цалком здрави
и може ходзїц як и другї
людзє. Гварєл, же го нуждє
нагнала па жєбракє таким
способом, бо ма сєдмєро
дзєци и не могол нїгдє до-
стац роботу.

Шнїг у Хєрцєговини.

На брегох коло Мостара
западал шнїг и прєто на-
стала там велька хладнота.
Вовки а брегох пуїцєли ше
до валалох и вельо чєоди
робя житєльом.

Проказа у нашеї дер- жави.

При Банялукї по-
хорєли ше два особї на
страшну хороту проказу.
Власци шицко робя, же би
ше хорота далєй не ширєла.
Непознато як ше могли то-
ти особї заразиц на про-
казу, котра ишиак у Европи
бара рїцка.

У нашим отечеству

**Памятник Грегорию
Нинском.** В недаєлє о-
швєцєни и открити у Сплиту
памятник велькому влади-
кови хорватскому Грегорию
Нинскому, котри жил за
часох краля Томислава а
бранєл славянски язик у
Богослужєнїю. На торжє-
ству Його Вєл. Краля за-
ступовал княз Павел.

Кукурица того року
барз зрєдзєла и красна є.
Рахує ше, же будзєме мац
коло 400 тєсячи вагонох.
За нукашню потребу и на-
ш. не потребно будзє 250000
вагони, а на предай би вєц
остало 150000 вагони. По
вистох з других крайох
Америка, Румуния, Булгар-
ска не дали тєльо и такєй

Пєнєж.

Прєшло вельо столїтия
и вельо народу мушєло стра-
циц доцє енергий, же би
дойсє до виправку до най-
згоднейшей монєти найлє-
хчєйшим способом вимєняц

својо добро. 3000 роки на-
зад людзє за пєнеж не
аналї. Народ цо винає на
вашар, мєнял єдно за дру-
гє, кози за волнїну цмату
и т. д. та єнци од тих ча-

сох остал до нешка звичай: тарговиц. То була перша фурма поеднаня, кельо кошта предмет, цо го предавал тарговец. Першим предметом, цо ше находзел на чераню на вапаре бул вол або крава. Кажди, цо сцел купиц, место пеняжу звичайно дал ствар. Таки ствари булі крави и воли бліско на 100 роки пред Христом на тим простору жеми, цо ше цага од Греції до Египту до Палестині.

Народи, цо там жили занімалі ше зос випасом худоби и цо тим почалі оценьовац иницки предмети у поровнаню за статок и поедну його часц. Кед почалі войовац, почалі оценьовац зброю зос волами. Лицар могол купиц себе отповедни панцир зос зброю за 10 воли. Овца ите теди хасновала як цробна монета; за едного вола або краву давалі 10 овци.

Не баря лехко було уживац таки пеняж, зос хторим не лехко було путовац до далекей драги, бо треба було його за длуги час ховац. А кед зашла потреба купиц даяку малу ствар, не мож було живи „пеняж“ пременіц.

На шесце, не одлуга по тим, жителе тих жемах почалі крем скотарства занімац ше по кус зос думу. И на острове Кипру почалі правиц мидь; слово „мидь“ по латински значело тото исте цо Кипр, и воно за-

тримало ше до нешка у давних бенедох. (Купфер — по немецки, копелер — по английски.) Зос миди почалі правиц цегелци и тоти цегелки посталі пужним и ценсним предметом.

За який час нашол ше члопек, цо мал гениалну идею: место вирабяц цегелки за вимену на иншу ствар, вон пришол на вапаре зос мидю зос хторей вирабялі тоти цегелки и теди сй дал другу фурму крашу и лакомнейшу. Тота монета волала ше „оболем“. Нешка ми не знаме яка вона була велька, але гуторя, же шейсц оболы ишло до змени. Хасноване оболы було вельким поступом у тарговских роботах.

Зос востоку обол прешол на запад. Италия, принала го як пеняжову единицу и вон ите там волал „асом“. „Ас“ мал вредносц фулты, цо ше складал зос 12 „унцийох“.

Кед ше почало фальсификовац пужащю вредносц монети, владаре обачелі, же треба завесц над ню даяку контролю. Теди пришла дума направиц на мидяних крушкох печаци и знаки на доказа, же вони цинурно маю свою вредносц.

Монети зос дракних металох почалі вирабяц на бліским востоку: перши у Лиди, Малей Азиі, не далеко од Смирни. У Лиди було златодайного ниску. Перши тамошні злати мо-

пети мали у себе 30% стрибла, воні ше появели на 700 р. пред Христом. Вельо зос нїх ест по музейох: воні здабаю на округли грудки ниску змншаного зос гліну. На монети хтору перше кладлі до огня прибывалі печаци.

Греки, цо далі красу своей монети, доказалі и ту свою непревнисицу технику. Их монети направени даскельо столітня пред Христом, краши су з едного боку. Правда, же их монета була правена лем зос найфиншого металу. Та хто нешка ужива злату монету? Дочасни швет ма главне на уваги практичносц пеняжа: же би вон бул вигодно, и мал на себе потребни ориентацийни знаки.

Прешлі столітня и люде одкрилі, же у жеми ест вельо миду. Мидяна монета страцела свою давну вредносц. Переспични римски домовласник, кед ше вибрал на вапаре, да купи поживленс на швето, мушел напаковац зос мидяками окремну мазгу. Мидяки уж баря вельо требало вец малі даяку вредносц. Але зато их хасновалі так длуго док ше не появело стриб-

ло. На двасто роки пред Цезаром воно було найрозширенша монета.

Стрибло паловало над нашу монету 2000 роки и за тот час воно не раз правело нову историю швета. Карло вельки основующі свою имперію у VIII столітню у Франції, побудовал ю на основох стрибберного пеняжа. Вон преглашел, же фунт стрибла ма буц основна мера каждей вартосци и цала Европа приjala тот росказ. Прето до тераз у Франції слово „аржан“ значи „пеняж“, гоч дословно тото слово значи од давна „стрибло“.

У тим самим часу Англицы почалі волац меру монети „фунтом“, маючи на думи „стриберли фунт“ Карла Велького. Тота назва у нїх остала до нешка. Не лем назва, але викопене часцом „фунта до його целосци, цо ше склада зос 240 „пенюв“.

Од часох Цезара до Колумбуса не було досц пеняжи до каждодневней потреби. Даядни историчаре су тей думи, же то була една од тих вельких перелонох, хтора спречовала розвиток людски.

(Далей бузас.)

Русини! чи сце себе и свою челяда записали за членох Руского Народного Просветного Дружтва?

ФЕЛЬТОН

М. Ковач:

Як андю Веруну вигосцели на кирбай?

Шницки го у валалєх познади. Кед сце ше опитали дакому дае бива бачи Андри указали би вам малу хижичку з тростну стреху. Ту тот бачи бивал. Гуторелш му од пакосци же о „з мучним мехом вдерени“. Може була правда, може не — то канвала анї його жена, андя Веруна, гоч интак баря бистра була.

Шмички бул тот пар. Вон у цанских цинцелох, руских „гачох“, рускей кошулі, швабским лайбиху и „галбецу“ цо му дал пакосци на нични памяток, — ходвал „инципирал“ ше и гресол з главу — бизовно думал о дачим вельким. Кед сце му поздравкали:

— Дай Боже добри дзень дїду — теди лем одмурчал цошка цо вецей адабало на „азраку шлєни“ як на даяки одвит пришлиту.

Кед сце му поздравкали:

— Дай Боже добри дзень бачи, — теди ше аж и „галбеца“ з пальцом дотхнул и одгварел шумє як швечи: „... дай Боже сиру, дай Боже“.

Його „мадам“ не мала з нїм вельо ради, бо вон бул за шо еден „дурбак, скот замаснєн“.

Облєкала ше як цвєста. Сущєди видали цвєстє, кед го обачели прейсц през валал, же ше „дуря“.

Таки видзице бул тот пар. О тим цару сцєм да дакус попривасдам, а вас кед же мержи послухайце:

Едного раяа — ище валалски кондани не вигнал живицї на важицу в пан качмар лем цо васцїг отворкцядно кридло дзверох своей карчми — цонаглаял бачи Андри през валал ровню гу панови качмарови. Чудке було того пенагламе панови качмарови — бо знал, же бачи не пенаглаял за тоти 50 роки ояда анї раз так як тєраз.

— Дас же, дае же бачи Андри так нагло?

— Цо ше питани жидзиску — цай ми „малу“ та ци виприповедам.

Док жид точел — бачи ходзел по карчми и вєднєк понавял: Убило це чудо, цо би це убило о... о... убила не...

— Кого? Мис?

— Та не тебе, не! Але... о... о убил ю... ух!

— Та кого то так кареш чловече...?

— Чит по вистай ше, але дай гєзка тоту палєнку. Чи виджил ти то, че виджил? Хєо би и подумал, же би таке дурпє було.

— Я?!!!

— Та не ти... ух!
— Але...?
— Але моя, моя скарга моя, цо цо би сом ци и повед як бо сом ци повед?...?

— Крава?
— Горше,
— Швиня?
— Горше,
— Заграда?
— Горше,
— Хюжа?
— Горше!
— Но та цо же би то було? Повєда?

— Жєна моя, жєпа, заграку. Цо нєк вищирєл очи на мия як вол. Цо же тя думаш?

— Чит! Я ци розповом, а ти ми вачот ище єдну и послухай:
— Познаш гєвту мою?...?
— Познам!
— Брєшєш! Не познаш, бо ю анї я...
— Но як же би ю я не...
— Чит и послухай:
... анї ю я не познам а дє би ти.

— Як би то ти не познал? Гоч цо...?

— Чит, нєзнаш! Кед ци я гварим, же ю анї я не познал, але тєраз ю познам...?

— Но не гварєл сом?

— Чит, ти не гварєл нїц, я гварєл а ти нє! Знаш?

— Знам.

— Добре послухай:
Ти добре знаш, же я мам у К.

родзєни? Знаш и то, же там тїх вєлох кирбай? Знаш и то, же моя жєпа нїгда там не була, не позна анї єдно анї другє? Знаш? Агєй?!!

— Знам!
— Добре!

Тот мой бачи у К. досц ми карки ламал у младосци, да його не було я би вєдєл нешка на 8 лєтох, а не на 2-ох. Но аля не можєме буц до нїку євандєсни — та ажє ше помирєлєк. Волал ме на кирбай, обєцал ше, же вєдє прєз нас. Я ше не бизовал але сом гварєл, ите пошлєм жєну. И послал сом ю — на моєо нєшєсє. Ух я заграк! Та не...?

— Чит, ти не знаш!

А напредок сом єй попривєдал, скорєй як мала поїсц, же цо було мєдзи нам, бачиками и мис. Гуторєл сом єй, же бачи бул у младосци таки на таки, битанга, картан, пиянїца, толвай и цо я знам цо шницки на. Но але додал сом: то уж прєшлє и тєраз нєй будєє тому конєц.

„Очим сом ци дряповєдал, цїхо буц“ — так сом єй гварєл. — „Нїкому да ци не дїєлє о тим цо сом ци приповєдал.“

А вона живала в главу як... но прєбач, же так гуторєм, але муним знаш як го...?

— Знам!
— Добре!

Чутєла вона док була дома, але вєцка, вєцка ух... нєтєц ло

Широм швета

Руски емигранти. По висток, котри виявел Союз народох находил ше еден милион руских емигрантох розштитих по штицких европейских державох. Так коло 400.000 живе у Францускей, 100.000 у Немецкей и Польскей, 88.000 у Китаю, 70.000 у Румунії, 300.000 у Литваниї, 26.300 у Югославиї, 24.500 у Бугариї, 23.600 Ческей, 16.400 Естонії и 14.300 у Финскей.

Вопрос розоружаня. Нешкайши министр председатель Англиї отпутує до Америки, же би ше догварел зос американским председателем Гувером на яка способ би ше могло вивест розоружанє швета. Медвитим, цо ше вецей бешедує о розоружаню, то вецей ше даєдни держави готую до войны.

И жени буду служкиц при войску. У Польскей ше готує нови воєни закон, по котрим и жени буду мушиц служкиц у кадери од 17 до 50 року живота. Лем хори, каліки або мацери дробних дзецох буду вишлебодвени.

Торжества у Трнави. Прешлих дньох одбули ше велики торжества у словацким варошу Трнави. Там поставели памятники Юрию Хаулику, котри бул архиепископ у Загребу а вец кардинал Хаулик заложел хор-

ватске просвітне дружество св. Еронима у Загребу. На торжеству бул и загребски архиепископ Др. Бауер зос числену делегацию з Югославиї.

Народна пожертвовносц. Словацкы Ческей нааберали за часкельо мешали суму од 214 милиони чешких корупох на будованє катол. гимназиїох. Упатримо ше и ми до нїх, же би цо скорей пришли до Руского Народного дому.

Дзецнискі судниїо-вє. Суд за малолетнихох у Бруклину одредзел же малолетних преступниїох будзе судниц окремиї суд, котри зложени од дзецох истих рокох.

Кралевски лїлот. Английски наслідник престолу принц од Уелса барз ше интересує з воздухопїм лєценєм. Вон ма сдел наймодернейши авион, на котрим препровадує векшу часц рока.

Гречески свїщенїци. Гречески парламент вигласал закон, же ані еден православни свїщенїк, котри не ожєнєти не може буц парохом. Неожєнєти свїщенїци муша поїсц до манастирох.

Мученица за прєсв. Евхаристию. На острову Исланду у варошу Хейлинг запалєла ше церква. Една монахиня спєла з олтару

спашки прєсв. Евхаристию, але у тим нашла свою смєрц.

Железничкє нещє-сцє. При талиянским варошу Пияченци вишол швидки воз на мосце зос штицких и спаднул до рики. Загинуло 15 особи.

Не преклінай

Катол. парох С. Тураан зос Осєкова описує у повїнїох слїдуюцє правдивє собитїє:

Дня 1, септембра в недєлю пришол гу мнє бироз єдного валалу моєй парохїї и зармуцєни виришє-вєдал ми слїдуюцє:

„Прєшлого пондєлєку на 7 годє рано вишол сом з плугом на польо и започал орац. Два шори сом мирно поорал, кєд при трєцим конї ше почали круциц. Понєже я од натури нагли а и любим лац, шикко сом преклял цо на жєми и на небе. И дєк я так як абєшпєти лал, прєдому ше створєл єдєн худобни дїдо и гвари ми: За то, же так преклінаш, останєш нєми. Кєд то вишєд нєстало го. Я ше грєсол од страху на цалим целу и далєй сом орал. Не могл сом далєй витримац и вращим ше дому. На дражє ше ми заж конї дошкаль побувєли и я заж налиєм. У тот час осєтим, же сом занємєл. Отворим уста и пробуєм прєгвариц. Дармо. Стрєгнєм

Умар кардинал Ди-боа. Познати архиепископ и кардинал у Паризу Ди-боа умар тих дньох. Вон ше одликовал особєно зос свою мудру дипломатию, з котру церкви велї сї права виборєл.

ше зос сунєдом, котри ме запита, чи сом готови, а и лєм з главу пожиєм. А так исто мацери сом не могл нїч повєсц. Вєжвєм папєр и напишєм слїдуюцє: Мамо я на польо страшнє прєклінал, Бог ме покарал и однял ми бєшєцу. Одвєдє ме на ютро до шпиталю до Загребу.

Югродзєнь рушим ше зос жєну на драгу. Модлєл сом ше горуцє Матки божєй и робєл прїятки, бо сом найбаржєй ю дал. У валалє Дуго Сєло прєноцєвали зме при родзїни. Спал сом мало, бо сом ше нєпрєстанє модлєл Прєчистєй Богородици, котра ше ми змєловала и вимодлєла од Бога ласку и я гу рану прєгуторєл. Бул сом нєми 48 годєни. На шикко тото можєм пришагнєц же пранда.

Модлїм Вас очє, опомнїцє народ у церкви, да нє прекліна и повєдє им шикко, цо сом вам погуторєл. Модлїм Вас за св. сповєдз и причасц.

Ищє зме кус бєшєдовали а вєц зме пошли до церкви.

ми и штварту. — Баж добру ланку маш, гєвта вшєра нє була така як тота, муши буц з другєй! Агєй?

— Дабомє! А цо же було по тим?

— По чим?

— Кєд пошла до К.

— Хто?

— Жєна!

— Ага! Да, навєцє. Но та пошла до К. на кирбай. Вжала андєлу на крибєт, та гайд. Одвєзла ше на гайзбану до найблизшєй гайзбанскєй гєнцї и чєкала кочє цо одвєжє до К.

Мой бачи таки знаш франтотлєв, любн пофрантовац, направлєц з дакого пїмнє. Озда знаш?

— Знаш.

Добрє! Так зробєл и зос мою старгу. Чєкал мало далєй на мнє а кєд мнє нє було, та знал, же уж моя жєна бизовно прїдє, а и гєлта чєкала — а нє була така разумна, же да ше го идєе опїтат чи є, одкадє є, по є за створ, алє кучала там кучала а цо думало Бог єна. Кучала би там оцдє до вїка, да ше бачи нє ошцєлєл та прїшол гу нєй:

— Одкадє би андєо?

— Та отамац и отамац — гвари вона.

— А як же ше волає?

— Так и так — уж вона йому погуторєла. А вон цїхо и гєлта. Чєкай свако думє себє, тєрєм я дакує пофрантуєм и тобу*.

— А як мєно вашоу мужицї?

— Андри!

— М-г! А до кого би идєлє!

— До того и того — заж вона гвари.

— Та добрє можєм нєс и я одвєсц до нєго — гвари вон. — Гайдє идєдїцє ту до „вїлїну“.

— Тєрєз ци аж жєданєку моєй приходєи найглавнєйше — по влє наточ ми ищє єдну. Хтора же то уж? Трєца? Га?

— Нє! Пята!

— Циганш! Ти думаш же и пїзми? А, спрєвєдлєц ше, — бачи Андри ше нє ошкєва так лєгко. Ищє ци и дєшєц попїям, а нє буддєм пїзми.

— Так?

— Так, скоту жєданєски! Як ти то гвари: пята?

— Гєй пята!

— Но добрє! Пєслухай далєй!

Шєдла вона до „вїлїну“ и такий почала зос молїтву:

— Так мой родзїна, шумнє од нєй. Гвари: Прїдємє ми на кочу опрєз пас лєм би прїцє, а пїлє тєрєз анї да закукїло на гайзбан. Я гларєла мойоу. Цо идє до тих гєдох, ша воннє цї лєм о глави робї. Да ци добрє думали та бачи жєшка бул свой гєздє, а нє жобрак. А вон гвари: та нє пойдєм, алє ти идє, най нє думай, же сом биж так ик вона, загрижєнє. А и є початку анї цуц о тим, алє вон налац идє на идє, идє на идє, та знєцє

же бачуєм, же сом прїяла — ищє буду думєц, же сом на их хлєб спїдєла. — Так вона йому мєлє а вон гунцут слуха опїжнїкує ше и фурт прїшкєчує:

— Но чи видїши, чи видїши?

Шє бачи таки вона андєс!... а знєшє бачи — вона йому прєдлужує — тота наша родзїна така на така. Вон ше ожрє (да ми прєбачїцє) з днє на дзєнь, нїгда є нє трєкбї, а вопа як „босорка“ ходєи по врачарох, гвари, же ю уж велї видєлєи у снє ик — вона, знєцє баш вона приходєи ту нїм и дави ик. А думєцє оцдє, же и тоту хїжку цо ма заробєл зос своїма рукама?...

— Алє?

— Алє! Алє крадїцє, крадїцє цо чога нєм дойдє. Цо же ше чудуєцє — и карта ше, алє ик. Босорка, жєна му, шєдлєя нє видємо прї нєоу и патрї до лїцкїх картох та му шикки на ухо шєптє: гєштот ма тоту карту, гєштот тоту, ти руд тоту, та достачєш шиккє лєбєж цо о нє столє. Єтї видїцє ик вам то...

Чи ти видїши жєданєску як мнє мнє... мой жєни заганєбєла прєд швєтом.

— Видїши!

— Не видїши! То єше нїч. Тєрєз прїдє ищє горїшє, ... нїшє, карта ше, знєцїстїма ма работи, и до такого мє послал тот мой „дурбак“.

— Так?

— Так! Цо же би себє думали. Уж вошли до валалу. Гєвтому ищє нє було досц алє ищє сцєл вєкшє чудо зробїл. Становєл конї прєд валалєску хїжку та гвари:

— Зидєс лє тєрєз андєо та оталє пойдємє до вашєй родзїни цєно. Мам ищє кус работи у валалєскєй хїжкє а ту ми прєд ошкїтїну пайган та мам є нїм бєшєди. Станули, англї, вона зос заїду на хрибцє, анї нє зїмала од гайзбану а хрибта. Прєд валалєску хїжку стєло вєльо швєта — ик го аврїтїно прєд кирбайом сєт. А тот гушцут лєж ик джмуркнєл та гвари на глєс:

— Цацє лєдєс вєдєкї тим и тим гєсца (гвари лєдєом, же вєдєк гєсца себє, алє же вон аврїтїнїк є лїцкїк лїцкїк члєвєк).

О чи видїши яка є шумна, ищє як нєвєстє, — почали ше чудованє шикки цо их булє.

— А одкадє же є? Пята ше єдєт.

— Палє яка шумнї парток ма — гвари другї.

— Шумна вона зос заїду гвари трєтї.

— Агєй же о шумна. Ноцє лє андєо зос Буднїмнїтї — обрацє ше.

— О чи видїши яка шумнї сухнї ма!!!

— Дає же сцє купєлї таку шумнї хусточку?

Обрацє ше лє ищє раз тади. Барє вам крашнє стої тота заїда!

Вшеліячина.

Будзе злата надосц. Английски новини являю, же ше двом ученяком пощесцело по 15 роках наукових студийох винайсе способ правеня злата. Тоти исти винайсе и нову силу 10 раз моцнейшу од електрики. Дабоме, же тото виробене злато до тераз нице ніхто не видаел.

Крадзени бацили. У Харкову превозовали инструменти военногоо шпиталю и теди украдли еден пакет, у котрим ше находзели вшеліяки бацили тифусу, покох и т. д. Власци вигледую за пакетом бо ше боя, же би ше бацили не умножели и так настали хороти.

Шветочни Отпочивок

Недзеля 15.

ЕВАНГ. ОД МАФТЕЯ, ГЛ. XXII. ЗЛЧ. 92.

И шкитавже можаше отпущити ему словесе. Слухаме и чули зме скорей, же Исуса питаю за наук и пораду не лем юноше, прости людзе и упуждени, але гу Ньому приходза и писмознанци, законники, фарисее и князи (Никодим). Исус е воистину Верховни Учитель шицких. Цо Вон потолковал, то вредзело и вредан и нешка. „Правда Його, правда во вики, и слово Його, истина“. Його слово не мож лобиц. Воно е слышко, цо розгайцуе швет. Воно е правило и ученим и неуким. Исус так научовал, же би го порозумели и прости земледілци. Да видзиме далей, як Исус возвишени — вични правди толкус задемнатому швету.

Поносни и учени князи

Израїльски Никодим вольо чул приповедан о Исуса о Його науки и Його чудесох, и важадал чуц Исуса, и бешедовац в нїм. И приподраз гу Исусу, але в ноци, бо ше бал фарисейох: цо поведза вони за нього, мед то чую! Исус то знал, на го и так приял благо, и потолковал му тайни царства божаго. С початку бешеди дал Исус Никодиму осетиц яки бул слаби пред обзиром людским, як мало зна о царству божим, — гоч ше трима за учителя народа израїльского, а вецка му шицко потолковал, як ше ма человек родитц не жпвот божии по „Духу св. и водою“ (Крестом), як Син божии откуши шицок швет, и як тоти, цо буду перци Христа, и пойду за нїм зос ласку божито буду спасени, а хтори не буду верци и останю у гриху, буду судзени. Так ше Исус по-

нїмел и спуцел гу поїманю Никодима, лем да го порозуми и вери! Никодим остал преображени. Вон верел Исуса и остал му верни вие. Кед знімали цело Исусово, пошол и вон до Пилата, да застуна Исуса. Хто не зна евангелске собитие зос жєну Самарянку? Була то жена шветова, полна вшеліяких грихох, а, ето, и зос нїо ше Исус пуца до бешеди, так, же ше сами апостоли чудую. И цо ше стало?! Жєна покайна постава апостол Христов, навицуе виру Христову своїм земляком, бо послухала Христа, и порозумела го и, прияла цо-го слово. Злєжиг ше з другим, попуциц другому, приближиг ше гу другому у шицким, то знак любви и доброти. То робел Исус,

бо е як Бог сама — чиста любовь и доброта. Бог не зшол на тот швет лем пре учених и славних але пре слабих, малих, ницких пре шицких.

Прето ше у своей науки прикланя гу нашому слабому разуму, и несе, да діло спасеня будзе чєжкє, неприступне, изнимка за школованих людзох, але се, же би то було опще добре, розумлїве за природни понятия души и шерца каждого человека. Тота даклем превелия любовь Исусова е причина тому, же избрал таки едноставни способ научованя, яка е евангелия, котру можу лєхко порозумиц и прости людзе, цо маю здрави разум и чесне шерцо.

о. Млх. Мудри.

Претплацуйце ше на „РУСКИ НОВИНИ!“

Нашо претплатнїци

Обновели претплату слїдуюци и. п.:

Кивельок Иван, судски майор, Цетине	на 1929, р.	50 Дин.
Гарьовати Дюра, Петроляни	" " "	100 "

ТАРГОВИНА.

Жито	Дил.	190—195—	Овес	Дин.	155—157—
Кукурица	"	150—152—	Мука 0	"	290—305—
Раж	"	170—180—	Мука 2	"	220—225—
Ярец	"	130—135—	Мука 5	"	250—255—
Пасуля	"	440—450—	Мука 6	"	235—240—

— Обраще ше талзи!
— Обраще ше талзи!
А вона шалена — обрацала ше як комєндиян зос ваїду. Подумай ю себе жидзиску такую не зграбну, у шредку тих гуїцух.
— Юмам!
— Не думаш, бо анї я не думам, анї сом ня думал, кед сом ю посидал до швета саму.
Обрацала ше вона дає пол годзини медзи нїма, а вец вишол бачи з валалскеї хєжи, та ше направел, же забул цє ю ма одвєсц!
— До кого ни то андьо идєце?
— Ингал ше.
— Ша до того и того.
— А як же то, же ніхто од нїх пред вас не вишол? — питал ше еден я громади.
— Га як, визиче як: да су нас жади та би вишии пред мнє алє... знаш жидзиску ту цї вєцей, цї будзєм приповедан, али цї лем тєльо повєм, же нице стєрає горше приповедала як на вочу. Ту уж и вон бул у созыю зос нечистим. Можеш себе думат...
— Думам себе!
— Думай, думай. Думам себе и я, як сом могел буц таки азрак за ю саму пуциц, да ме пред шветом гавьби.

Знаш, же гадно приповедала кед уж и бачи страцел вєлю за франт та ше єї питал:
— А ачаце ви андьо чи я? — а вона нице така затриповедана не засцагла анї оштанц ше, же одкад є. Муцел поновит:
— Знаце ви андьо хто є?
— А одкад би я знала хто ви.
— Но та нец нам я повєм:
И тот бачи цо ма босорку за жєну, цо на конду конца и сам постал пайтан рошкатуму. Я ваш мила бачи ваша роданя. Мило ми, же сле ме пришли ошатриц, а тєраз ше пакуйце, бо би вас моя босорка могла задавк. Вона така...
— Шїй Боже... андхла моя... а цо думаш цо робєли гєнти шицки людзе?
— Сановали ю!
— Дабоме, и ти маш розуму як и моя жєна! Сановали, сановали! Чи треба таке сановац? Шмєяли ше жидзранку, жидзранку шмєяли!
— Шмєяли?!
— Шмєяли! Не шмєяли! Рєготали, рєготали и так випровєдєли мою милу жєночку зос свайого дружтва, и док год ше билєла заїда на єї хрибцє кєд одходжєла, дитя ше рєготали тоти людзе за нїю...
— Так цї то пвизанци, обєстала

моя жєна да кирбай. Мущим писал мойому бачикови най прєбачи, кед же будзє сцєц прєбачиц. Я цї жидзиску привєсєм коверт и папер, та ми напишєш писмо, таке цо лєм можє буц: не бой єлє не будзє цї ладармо. Палє па, то уж и дданаста, идєм дому, но а ти ми уж напишєш, док будзєш мац часу!
Агєй?!
М-г!
З богот!
З богот!
По даскєльох дньох достал бачи писмо од Андрия:
Мили и люби и наймилни мой бачи!
Перше цї пишєм, же амє шицки здрали хторє и тебе жадаєм, як и цєлому твоему обисцу и покутєнству, а тєраз цї пишєм же перше и перше я малєнїя... хторє и тебе жадам (бєзавно же жидзиви у наглосци забєгло пирко). Исто так шалєна и моя жєна.
Перше и перше я шалєна за то, же сом пуцел жєну на кирбай до тебе, а лєцка вона шалєна зато же то шицко тєбе до цї вириповєдала. Та чи по волєла чутиц?
Алє ти тєраз прєбач, то вєцей нїгда лєї єдно не зробимє, а ти

прєбач и поздрав нїну Марку и нїну Гаїю и нїну Магдалєку и нїну Ирину и нїну Илю и нїну Марку, и кума Ферка (гєвтого цо є назрачи) и свата Петра и твоею — як моя жєна гварєла — „босорку“ и поздрав цалє обисцє и покутєнство и тебе поздрав и остань тєраз
в богот
Писал: Морвц Голштайнер за бачика Андрия.
* * *
Цо дїох тижньох приял Андрия писмо од бачика:
Мили и люби мой Андрия! Же цї шалєни то сом знал, же твоя жєна не мудра то сом ше на своєю пчи тиж ошвєчєл. Кєд сцєц прида до мнє на кирбай то ида, але жєну не вода зос собу, бо ю жадає нечисти. Поздрав шицких а и тебе
поздравя бачи.
* * *
По 1000 роках єдна шведийска колония, котра бивала при чарним морю, одрєдаєла, да ше одсєлі назад до своєго отєчєства. Влада Шведий да им потрєбну жєм.